

Inger Runeson har vigtt sitt liv åt ängsblommor: ”Det har varit mitt kall”

Inger Runeson i Lönashult var en pionjär när hon för 20 år sedan började samla in och odla upp svenska ängsblommor. Då var det inte lika mycket fokus på biologisk mångfald som i dag. Nu har hon tilldelats en medalj för sin insats.

Lönashult • Publicerad måndag 07:46

Inger Runeson i Lönashult har ägnat stor del av sitt yrkesliv åt att ängsväxter och anläggande av ängar. ”Det har varit mitt kall”, säger hon. Foto: Anna Karolina Persson

Senaste åren har allt fler fått upp ögonen för ängar och deras betydelse för den biologiska mångfalden. Det blir allt vanligare att både privatpersoner och kommuner omvandlar gräsytor till ängsmark för att gynna pollinatörer.

Inger Runeson i Lönashult, som alltid haft ett intresse för blommor och är utbildad biolog, var tidigt inne på den linjen. 2005, efter att ha haft ansvar för fröhanteringen på Svenska Lövräd i

Vislanda (numera Veg Tech), startade hon eget företag med sin man Mats Runeson, som också är utbildad biolog.

De riktade in sig på att samla in fröer i det vilda och göra odlingar av det. Nu har de snart drivit företaget Pratensis, som säljer plantor och fröblandningar till ängsmark, i 20 års tid.

ANNONS

– De senaste fyra-fem åren har vi märkt av ett ökat intresse för att anlägga ängar. Det finns mycket statliga bidrag som kommuner och länsstyrelser kan söka, säger Inger Runeson när vi träffas på gården mellan Grimslöv och Lönashult, där de bor och verkar.

När Inger och Mats Runeson startade sitt företag var de ensamma om att sälja fröblandningar från svenska vildblommor. Även om det snart är 20 år sedan är de fortfarande unika i sin inriktning. Att det krävs mycket arbete och är svårt att få lönsamhet kan vara förklaringen, menar de.

– Det är väldigt mycket kunskap som ligger bakom det här. Det finns nästan inget skrivet hur man hanterar växterna utan man får testa sig fram, säger Mats Runeson och jämför med trädgårdsväxter som man enkelt kan googla sig fram till hur man odlar.

Förutom odlingarna hemma på gården i Lönashult tar Mats och Inger Runeson hjälp av odlare på flera platser i Sverige för att få fram lokala ängsblommor. Över 100 olika arter av ängsväxter finns i deras sortiment. Foto: Anna Karolina Persson

Långsamt har de växt sig större och i dag är de fem-sex anställda i företaget. Även om de har utökat odlingarna efterhand som efterfrågan har ökat är det inte alltid de får mer skörd.

Mycket hänger på väderförhållandena och pollineringen. I år har de haft en väldigt gynnsam sommar, berättar de. Men målet har aldrig varit att maximera någon vinst.

– Det här är inte bara ett arbete, det här är ett kall för oss. Vi vill att de växterna ska spridas och inte riskera att försvinna från den svenska floran, säger Inger Runeson.

Förutom att sälja till privatpersoner, företag och kommuner anlitas de även av länsstyrelser för att odla upp rödlistade arter som sedan kan planteras ut.

I våras delade Alvesta kommun ut gratis fröpåsar som en uppmaning till invånarna att så dem i trädgården. Fröpåsarna var från Pratensis i Lönashult. Det är också Pratensis som ligger bakom Biparadiset på Norremark i Växjö.

Inger Runeson fick ta emot Kungliga Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedalj för odlingsflit och förtjänster inom trädgårdsodling och biodling. Foto: Anna Karolina Persson

Deras företag har uppmärksammats på flera sätt senaste åren. 2019 utsågs Pratensis till "Årets Pollinerare" av nätverket Pollinera Sverige och förra året tilldelades de Linnépriset, som delas ut av Smålands akademi.

Inger Runeson nominerades också till Kungliga Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedalj, som delas ut av Riksförbundet Svensk Trädgård för "odlingsflit och förtjänster inom trädgårdsodling och biodling". I slutet av augusti var hon en av tre som fick ta emot medalj.

– Det var väldigt hedrande! Det känns viktigt att hålla på med detta och därför roligt att det uppmärksammas. Jag brukar säga att alla kan göra något, det behöver inte vara en stor äng utan det kan vara en hörna i trädgården, säger hon.

ANNONS

Företagsnamnet Pratensis är latin och betyder "växa på äng". Foto: Anna Karolina Persson

Så anlägger du en äng – fem tips från Inger

1. Om det finns gräs där ängen ska anläggas måste det först tas bort, annars finns det risk att gräset konkurrerar ut ängsblommorna.
2. Det ska inte vara för mycket näring i jorden. Ängsblommorna trivs bäst på en solig plats med torr och mager jord.
3. Välj fröblandning utifrån vilken jordmån det är. Det finns också blandningar som gynnar olika typer av insekter.
4. Ha tålamod! Det blir inte många blommor första året och kan se misslyckat ut. Räkna med fyra-sex år innan det blir en riktig äng.
5. Slå ängen i slutet av sommaren, i augusti-september, när växterna blommat över. Låt det du slagit ligga kvar några dagar eller en vecka innan du fraktar bort det.